

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильшов
2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ

галузь знань 0306 Менеджмент і адміністрування

спеціальність 5.03060101 Організація виробництва

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 70106554
Начальник відділу
екстерніату влади освіти
Посвідчення № 2278
[Підпис] [Підпис]

Київ – 2016 рік

Робоча програма «Менеджмент» для студентів галузі знань 0306 Менеджмент і адміністрування спеціальності 5.03060101 Організація виробництва

Розробники: Кравець С.Г., викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту
Протокол від «29» серпня 2016 р. № 1

Голова циклової комісії О.В. Головчанська О.В. Головчанська

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 0306 Менеджмент і адміністрування	Нормативна
Модулів – 3	Спеціальність 5.03060101 Організація виробництва	Рік підготовки: 3-4й
Змістових модулів – 5		Семестр: 5,6,7-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання : у відповідності до пункту 9		
Загальна кількість годин - 216		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Лекції : 42 год. <i>5 семестр – 14 год. 6 семестр – 14 год. 7 семестр – 14 год.</i>
		Семінарські: 42 год. <i>5 семестр – 14 год. 6 семестр – 14 год. 7 семестр – 14 год.</i>
		Модульна контрольна робота: 12 год. <i>5 семестр – 4 год. 6 семестр – 4 год. 7 семестр – 4 год.</i>
		Самостійна робота: 96 год. <i>5 семестр – 32 год. 6 семестр – 32 год. 7 семестр – 32 год.</i>
		Індивідуальні: 24 год. <i>5 семестр – 8 год. 6 семестр – 8 год. 7 семестр – 8 год.</i>
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною **метою** вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент» є формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття результативних управлінських рішень.

Завданням навчальної дисципліни є вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією, управлінських відносин.

З метою якісного виконання головних завдань навчально-виховного процесу застосовується проблемний підхід до побудови занять та інтерактивні технології навчання. Заняття проводяться з елементами рольових ігор, аналізу конкретних ситуацій, вирішення практичних завдань.

У студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- демонструвати базові уявлення про різноманітність об'єктів та суб'єктів менеджменту як суспільної форми діяльності;
- використовувати знання та практичні навички з менеджменту при організації роботи керівника;
- демонструвати знання та практичні навички з менеджменту при плануванні особистої роботи менеджера;
- використовувати знання та практичні навички з менеджменту при плануванні діяльності підприємства;
- володіти базовими уявленнями про організаційну структуру підприємства;
- застосовувати основні методи менеджменту в процесі діяльності підприємства;
- приймати та реалізовувати управлінські рішення;
- використовувати отримані знання та практичні навички під час розробки стратегії підприємства;

- використовувати інструменти та методи матеріального і нематеріального стимулювання праці на підприємстві;
- використовувати отримані знання та навички для організації трудових відносин з різними типами керівників;
- використовувати здобуті знання та навички в процесі вирішення конфліктів на підприємстві;
- використовувати отримані знання та навички в процесі оцінки ефективності роботи підприємства, окремих підрозділів та працівників.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до менеджменту.

Змістовний модуль 1. Менеджмент як наука.

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.

Тема 2. Види менеджменту.

Тема 3. Історія розвитку менеджменту.

Тема 4. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Змістовний модуль 2. Менеджмент і організація.

Тема 5. Організації як об'єкти управління.

Тема 6. Менеджмент як система.

Тема 7. Функції та технологія менеджменту.

Модуль 2. Функції менеджменту.

Змістовний модуль 3. Планування, організація, мотивація.

Тема 8. Планування як загальна функція менеджменту.

Тема 9. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту.

Тема 10. Мотивування як загальна функція менеджменту.

Змістовний модуль 4. Функції та технології менеджменту.

Тема 11. Контролювання як загальна функція менеджменту.

Тема 12. Регулювання як загальна функція менеджменту.

Тема 13. Методи менеджменту.

Тема 14. Відповідальність та етика у менеджменті.

Модуль 3. Управлінські рішення та їх ефективність.

Змістовний модуль 5. Управлінські рішення та їх ефективність.

Тема 15. Основи теорії прийняття управлінських рішень.

Тема 16. Методи обґрунтування управлінських рішень.

Тема 17. Система інформаційного забезпечення менеджменту.

Тема 18. Комунікації у менеджменті.

Тема 19. Керівництво та лідерство.

Тема 20. Організаційні зміни та конфлікти в організації.

Тема 21. Ефективність менеджменту.

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
		Л.	С.	І.	СР.	МКР.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1 Вступ до менеджменту						
<i>Змістовий модуль 1.1. Менеджмент як наука</i>						
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.	8	2	2		4	
Тема 2. Види менеджменту.	10	2	2	2	4	
Тема 3. Історія розвитку менеджменту.	11	2	2	2	5	
Тема 4. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	11	2	2	2	5	
Модульний контроль	2					2
<i>Змістовий модуль 1.2. Менеджмент і організація</i>						
Тема 5. Організації як об'єкти управління.	8	2	2		4	
Тема 6. Менеджмент як система.	11	2	2	2	5	
Тема 7. Функції та технологія менеджменту.	9	2	2		5	
Модульний контроль	2					2
Усього за модулем	72	14	14	8	32	4
Модуль 2 Функції менеджменту.						
<i>Змістовий модуль 3. Планування, організація, мотивація.</i>						
Тема 8. Планування як загальна функція менеджменту.	11	2	2	2	5	
Тема 9. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту.	11	2	2	2	5	
Тема 10. Мотивування як загальна функція менеджменту.	11	2	2	2	5	
Модульний контроль	2					2
<i>Змістовий модуль 4. Функцій та технології менеджменту.</i>						
Тема 11. Контролювання як загальна функція менеджменту.	10	2	2	1	5	
Тема 12. Регулювання як загальна функція менеджменту.	10	2	2	1	5	
Тема 13. Методи менеджменту.	8	2	2		4	
Тема 14. Відповідальність та етика у менеджменті.	7	2	2		3	
Модульний контроль	2					2

Усього за модулем	72	14	14	8	32	2
Модуль 3. Управлінські рішення та їх ефективність.						
Змістовний модуль 5. Управлінські рішення та їх ефективність.						
Тема 15. Основи теорії прийняття управлінських рішень.	11	2	2	2	5	
Тема 16. Методи обґрунтування управлінських рішень.	9	2	2		5	
Тема 17. Система інформаційного забезпечення менеджменту.	9	2	2		5	
Тема 18. Комунікації у менеджменті.	10	2	2	2	4	
Тема 19. Керівництво та лідерство.	8	2	2		4	
Тема 20. Організаційні зміни та конфлікти в організації.	11	2	2	2	5	
Тема 21. Ефективність менеджменту.	10	2	2	2	4	
Модульний контроль	4					4
Усього за модулем	72	14	14	8	32	4
Усього годин	216	42	42	24	96	12

2. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.	2
2	Види менеджменту.	2
3	Історія розвитку менеджменту.	2
4	Методологічні основи менеджменту.	2
5	Організації як об'єкти управління.	2
6	Менеджмент як система.	2
7	Технології менеджменту.	2
8	Планування як загальна функція менеджменту.	2
9	Організаційна функція менеджменту.	2
10	Мотивація у менеджменті.	2
11	Функція контролю у менеджменті.	2
12	Функція регулювання у менеджменті.	2
13	Методи менеджменту.	2
14	Відповідальність та етика у менеджменті. Корпоративна соціальна відповідальність.	2
15	Основи теорії прийняття управлінських рішень.	2
16	Методи обґрунтування управлінських рішень.	2
17	Інформаційне забезпечення менеджменту.	2
18	Комунікації у менеджменті.	2
19	Керівництво та лідерство.	2
20	Конфлікти в організації.	2
21	Ефективність менеджменту.	2
Разом		42

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Менеджер як найманий працівник.	4	5
2	Виробничий менеджмент. Операційний менеджмент.	4	5
3	Еволюція менеджменту на теренах України.	5	5
4	Етапи розвитку наукового підходу до менеджменту	5	5
5	Типи організацій в Україні.	4	5
6	Організаційні структури управління (зобразити у вигляді схеми).	5	5
7	Структурно-функціональний підхід у менеджменті.	5	5
8	Особливості стратегічного планування та стратегічного управління.	5	5
9	Типи організацій за взаємодією з людиною (корпоративна та індивідуалістська організації).	5	5
10	Мотивація та ймовірність успіху.	5	5
11	Головні організаційні системи контролю.	5	5
12	Економічні регулятори управління. Взаємозалежність регулювання та координації .	5	5
13	Методи організаційно-технологічної дії.	5	5
14	Взаємозв'язок сфер соціальної відповідальності.	3	5
15	Прийняття рішень різними школами управління	5	5
16	Технологія прийняття управлінських рішень (зобразити у вигляді схеми).	5	5
17	Технологія інформаційної діяльності.	5	5
18	Сучасні методи вдосконалення комунікаційних зв'язків.	4	5
19	Адаптивний стиль керівництва.	4	5
20	Моделювання процесу організаційних перетворень. Модель конфлікту як процесу.	5	5
21	Зміна уявлень про організаційну ефективність у процесі еволюції економічних систем.	4	5
Разом		96	105

Навчально-методична карта дисципліни «Менеджмент»

Разом: 216 год., лекції – 42 год., семінарські заняття – 42 год., інд. робота – 24 год., самост. робота – 96 год., підсумковий контроль – 12 год.

Назва модуля	Вступ до менеджменту							Функції менеджменту							Управлінські рішення та їх ефективність						
Змістовний модуль	Менеджмент як наука				Менеджмент і організація			Планування, організація, мотивація.			Функцій та технології менеджменту				Управлінські рішення та їх ефективність						
Кількість балів	93 балів				76 бали			76 бал			93				169 балів						
Теми лекцій	Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	Види менеджменту	Історія розвитку менеджменту	Закони, закономірності та принципи менеджменту	Організації як об'єкти управління	Менеджмент як система	Функції та технологія менеджменту	Планування як загальна функція менеджменту	Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	Мотивування як загальна функція менеджменту	Контролювання як загальна функція менеджменту	Регулювання як загальна функція менеджменту	Методи менеджменту	Відповідальність та етика у менеджменті	Основи теорії прийняття управлінських рішень	Методи обґрунтування управлінських рішень	Система інформаційного забезпечення менеджменту	Комунікації у менеджменті	Керівництво та лідерство	Організаційні зміни та конфлікти в організації	Ефективність менеджменту
Відвідування лекцій (балів)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Теми семінарських	Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	Види менеджменту	Історія розвитку менеджменту	Методологічні основи менеджменту	Організації як об'єкти управління	Менеджмент як система	Технології менеджменту	Планування як загальна функція менеджменту	Організаційна функція менеджменту	Мотивація у менеджменті	Функція контролю у менеджменті	Функція регулювання у менеджменті	Методи менеджменту	Відповідальність та етика у менеджменті. Корпоративна соціальна відповідальність.	Основи теорії прийняття управлінських рішень.	Методи обґрунтування управлінських рішень.	Інформаційне забезпечення менеджменту	Комунікації у менеджменті	Керівництво та лідерство	Конфлікти в організації	Ефективність менеджменту
Відвідування та робота на СЗ (балів)	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ІНДЗ	30 балів																				
Види поточного контролю	МКР – 25 балів				МКР – 25 балів			МКР – 25 балів			МКР – 25 балів				МКР – 50 балів						
Підсумковий контроль	Екзамен (573бали / 100)=8,53коефіцієнт																				

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Менеджмент» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ – наукового дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково-педагогічного дослідження у вигляді есе, реферату або творчої роботи)

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1. Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	3
2. Складання плану реферату.	3
3. Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	15
4. Дотримання правил реферуванням наукових публікацій.	3
5. Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	3
6. Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел).	3
Разом	30

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді презентації PowerPoint)

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1. Формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	5
2. Наявність плану викладення матеріалу.	3
3. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10
4. Охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації, наявність ілюстративного матеріалу.	5
5. Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	4
6. Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний слайд, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел).	3
Разом	30

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	30-24	Відмінно
Достатній	23-15	Добре
Середній	14-7	Задовільно
Низький	6-0	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни

«Менеджмент»

1. Сутність категорій «управління» та «менеджмент».
2. Ієрархія як інструмент менеджменту.
3. Організаційна культура як інструмент менеджменту.
4. Північноамериканська модель менеджменту.
5. Західноєвропейська модель менеджменту.
6. Японська модель менеджменту.
7. Концептуальні моделі сучасного менеджменту.
8. Особливості становлення сучасного менеджменту в Україні.
9. Класичні теорії менеджменту.
10. Особливості сучасної фази розвитку науки менеджменту.

11. Концепції сучасної науки менеджменту.
12. Сутність і основні риси формальної організації.
13. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних.
14. Зовнішнє середовище організації. Оцінка факторів зовнішнього середовища.
15. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації.
16. Планування як функції менеджменту, його види. Класифікація планів організації.
17. Етапи процесу планування.
18. Визначення місій та цілей організації.
19. Принципи SWOT-аналізу.
20. Базові стратегії.
21. Бізнес-планування.
22. Класифікація організацій.
23. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Переваги та недоліки.
24. Лінійно-функціональна та лінійно-штабна структури управління. Переваги та недоліки.
25. Дивізіональна та матрична структури управління.
26. Категорії працівників при делегуванні повноважень.
27. Процес делегування повноважень та відповідальності.
28. Теорії мотивування, які відображають зміст потреб.
29. Процесуальні теорії мотивації.
30. Мотиваційні засоби менеджера.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

8. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* Тема (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних

інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Менеджмент» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи
1. Відвідування лекцій	1
2. Відвідування семінарів (практичних)	1
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5
4. Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії)	10
5. Написання ІНДЗ	30
6. Виконання модульної контрольної роботи	25

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, повідомлення, дискусія.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- визначає місію та цілі підприємства;
- аналізує та будує різні типи організаційних структур управління організацій;
- організовує продуктивні комунікативні зв'язки в процесі управління;
- здійснює доцільне делегування повноважень;
- розробляє, приймає та реалізовує управлінські рішення;
- здійснює профілактичні заходи попередження конфліктів;
- вміє вирішувати конфліктні ситуації, що загострилися;
- вміє формувати організаційну культуру;
- здійснює самоменеджмент;
- демонструє навички подолання опору організаційним змінам;
- визначає та оцінює ефективність менеджменту в організації.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль I

Вступ до менеджменту								
Змістовий модуль 1					Змістовний модуль 2			
T1	T2	T3	T4	Мкр1	T5	T6	T7	Мкр2
17	17	17	17	25	17	17	17	25
169								

Модуль II

Функції менеджменту								
Змістовий модуль 3				Змістовний модуль 4				
T8	T9	T10	Мкр3	T11	T12	T13	T14	Мкр4
17	17	17	25	17	17	17	17	25
169								

Модуль III

Управлінські рішення та їх ефективність								ІНДЗ	екзамен	сума
Змістовий модуль 5								30	40	100
T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	Мкр5			
17	17	17	17	17	17	17	25			
144										

Коефіцієнт – 8,53

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок
C	75-81	Добре – в цілому дорий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Бардась А.В. Менеджмент: [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / А.В. Бардась, М.В. Бойченко, А.В. Дудник; М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Нац. гірн. ун-т». – Дніпропетровськ: Герда, 2014. – 343 с.
2. Діброва А.Д. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. / А. Д. Діброва, Л.В. Богач; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин: Лисенко М. М., 2014. – 207 с.
3. Дорошенко Г. О. Менеджмент: навч. посіб. / [Г.О.Дорошенко та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Дорошенко; М-во освіти і науки України, Харків. ін.-т фінансів Укр. дерд., ун-ту фін. та міжнар. торгівлі, - Харків; ВСВ-Принт, 2015. – 298 с.
4. Безус А.М. Менеджмент: навч. посіб. / А.М.Безус; М-во освіти і науки України, Акад. муніцип. упр. – Київ: АМУ, 2015 – 266 с.
5. Менеджмент : навчальний посібник / Національний університет Юридична академія України імені Ярослава Мудрого ; ред. Л. С. Шевченко. - Харків : Право, 2013. - 209 с.

Допоміжна

1. Менеджмент: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / ред. Г. В. Щокін [и др.]. - Київ : МАУП, 2007. - 812[1] с.
2. Армстронг, Майкл. Менеджмент: методы и приемы / М. Армстронг, Д. Ланкастер [и др.] ; пер. О. О. Чистяков. - Переизд. с 3-го англ изд. - Киев : Знання-Прес, 2006. - 876 с.
3. Маркіна, І. А. Менеджмент організації: навчальний посібник / І. А. Маркіна, Р. І. Біловол, В. А. Власенко ; Полтавський ун-т екон. і торг. - Київ : Центр учбової літератури, 2013. - 248 с.
4. Гуменник, В. І. Менеджмент організацій: навчальний посібник для вищої школи / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. - Київ : Знання, 2012. - 503 с.
5. Стадник, В. В. Менеджмент: підручник / В. В. Стадник, М. А. Йохна. - 2-ге вид., доповн. - Київ : Академвидав, 2007. - 472 с.

6. Мошек, Г. Є. Менеджмент: навчальний посібник для дистанційного навчання / Г. Є. Мошек, Ю. В. Поканевич, А. С. Соломко, А. В. Семенчук. - Київ : Кондор, 2009. - 387 с.

Періодичні видання

1. Журнал «Все о бухгалтерском учете»
2. Журнал “Советник” (www.sovetnik.ru).
3. Журнал “Сообщение” (www.soob.ru).
4. Журнал “Персонал”.
5. Журнал “Корреспондент”.
6. Газета “Бізнес”.
7. Газета “Коммерсантъ”.

Інтернет-ресурси

1. Сервер Верховної Ради України. – Режим дрступу : portal.Rada.gov.ua.
2. ЛігаБізнесІнформ. – Режим доступу : www.liga.net.
3. Нормативні акти України– Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
4. Право. України. – Режим доступу : www.legal.cov.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.